

rum descriptione paullo intentiore cura versarer, quæ nihil aliud, nisi continentis Italiae clades, Regum discordias, populorum seditio-
 nes, variasq. perturbationes Ecclesiae continent, illa sæpe animum
 meum cogitatio non iniucunda subierit, quanto melior nostra nunc
 sit, quam auorum, maiorumq. nostrorum conditio quondam fuerit.
 Nam quam illi etatem in perpetuis olim barbarorum impressionibus,
 incendiis, direptionibus, principum, ciuitatumq. dissidiis perferendis
 rerum suarum anxii peregerunt, eam nos quieto nunc animo, in ipsis
 pacis artibus et studiis doctrinae, pietatisq. colendis traducimus. ut si
 quid in Repub. mali resideat, id si adsit, auribus potius, quam oculis
 hauriamus; si immineat, non certo praesentiq. sensu, sed sollicita ipsa re-
 rum futurarum suspicione percipiamus. Quæ quidem laus egregiis si-
 ne dubio pontificibus vniuersa debetur, qui nobis hac tempestate præ-
 cipuo Dei beneficio dati sunt. Est enim, si qua alia, hæc maximè ponti-
 ficia cura, concordiam in terris, pacemq. tueri, calamitates depellere,
 pericula propulsare, plebem alere, præclara honestarum artium studia
 custodire, ac demum recto sui exemplo omnes homines eximio pietat-
 is Christianæ studio inflammare. Quam curam GREGORIVS, ut
 omnes sentiunt, Tertiusdecimus vsque adeo sibi depoposcit, ac suam
 esse propriam voluit, ut vnus superiores Gregorios omnes expres-
 serit, quorum plerosque singulari quadam erga Ecclesiam, atque ip-
 sam Christianam Rempub. arsisse caritate, accepimus. Nam ut eos
 præcipuè nominem, qui in meam historiam inciderunt, omnes fer-
 me à primo vsque ad octauum ea vel maximo capitis sui cum periculo
 susceperunt, quibus non salutem solum, dignitatem, atque auctorita-
 tem Ecclesiae defenderunt, sed amplissima etiam ei vrbium, prouincia-
 rum, ac vectigalium patrimonia quæsiuerunt, atque omnino solidam
 illi adeo gloriam pepererunt, ut in hanc vsque diem integra, licet im-
 pio multorum conatu tentata, atque oppugnata, peruenerit. Quam-
 obrem gratulor primum bonis omnibus, quibus hoc tempore Pontifi-
 cem videre antiquorum simillimum contigit, idest, perpetuò de vete-
 ri iure Ecclesiae conseruando, ac tuendo patrimonio laborantem, eun-
 demq. de prisca disciplina renouanda, et vera pietate in animis homi-
 num excitanda assiduè cogitantem: deinde verò tibi IACOBÆ, ad quæ
 propter arctam sanguinis coniunctionem maxima huius pars volupta-
 tis, & gloriæ pertinet. teque ipsum iuuenem excellenti virtutis indole,
 ac diuina animi moderatione ad eternam famam hominum florescen-
 tem non solum laudo, quòd diligenter in omni officii genere volun-
 tati sanctissimi parentis obtemperas; sed communi etiam, si licet,
 nomine